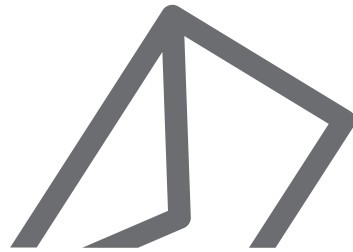

ELECCIONS COMUNALS

17 de desembre 2023

MANUAL DE PROCEDIMENTS

1. Normativa vigent

Llei 43/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada de partits polítics i finançament electoral (d'ara endavant, "LQPPFE").

Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum (d'ara endavant, "LQER").

Decret 57/2023, de l'1-2-2023, pel qual s'aprova el Reglament de l'exercici del dret de vot per dipòsit judicial per correu (d'ara endavant, "Decret 57/2023").

Decret 501/2023, del 30-10-2023, pel qual s'aprova el Reglament d'aplicació de mesures per reforçar la garantia de l'autonomia de l'exercici del vot per part de les persones amb discapacitat (d'ara endavant, "Decret 501/2023").

2. Contactes i pàgines web

Els secretaris dels comuns són els interlocutors amb el Govern per a tot allò que estigui relacionat amb el desenvolupament de les eleccions. La persona de contacte del Govern és la secretària general (tel. 875 700, EsterFenoll@govern.ad).

L'adreça de contacte del Departament de Transformació Digital és eleccions@govern.ad (tel. 729 400).

L'adreça de contacte de la Unitat d'Imatge Institucional és imatge.institucional@govern.ad (tel. 875 700, extensió 1664).

Als webs www.eleccions.ad i www.votpercorreu.ad s'hi pot consultar tota la documentació relativa a les eleccions i al vot per correu.

3. Decret de convocatòria

El dia 3 de novembre es publica al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el Decret del cap de Govern de convocatòria de les eleccions (art. 51 de l'QER). Al Decret hi consta que la data d'entrada en vigor és el primer dia hàbil posterior a la publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

El dia 3 de novembre es publica al BOPA l'últim decret de reconeixement de la nacionalitat andorrana amb plenitud de drets polítics abans de les eleccions, resolt a la sessió del Govern del 2 de novembre.

4. Llista d'electors

Al cap de tres dies hàbils de la publicació de la convocatòria d'eleccions, el 8 de novembre, els comuns publiquen als seus taulers d'edictes la llista definitiva d'electors (art. 8.4 de l'QRER).

Les llistes electorals han de contenir el nom i els cognoms dels electors que constin al registre electoral i el seu número d'identificació personal, que consta en el passaport. Les llistes electorals definitives han de contenir, a més, el col·legi electoral i la mesa on correspondria votar a cada elector (art. 3.3 de l'QRER).

Els electors que disposen de signatura electrònica poden consultar a l'Espai ciutadà (Consultes / Dades electorals) del web www.e-tramits.ad la parròquia on estan inscrits al cens electoral.

El dia 9 de novembre, el dia hàbil següent de la publicació de la llista d'electors, els comuns informen el Govern sobre el nombre d'electors de cada comú i li'n lliuren una còpia en suport paper, una altra en suport informàtic i etiquetes del registre electoral (art. 22 de l'QRER). Només lliuraran al Govern etiquetes del registre electoral els comuns que vulguin les professions de fe etiquetades.

Les candidatures a les eleccions comunals tenen dret a obtenir gratuïtament una còpia -en format paper o digital- de les llistes electorals de la circumscripció corresponent, en la qual només figurarà el nom, els cognoms i l'adreça dels electors que constin al registre electoral. Els representants legals hauran de sol·licitar al comú, mitjançant un escrit degudament signat per ambdós representants legals, la llista electoral, un cop presentada la candidatura.

5. Presentació de candidatures

5.1 Fulls de presentació de candidatures

L'imprès de presentació de candidatures és un document oficial facilitat pel Govern en què consta, entre altres dades, el nom de la candidatura, el nom dels candidats i el seu número d'identificació personal, que consta en el passaport (art. 23.1 de l'QRER).

Els comuns faciliten els impresos de presentació de les candidatures i el manual de procediments a les persones que ho demanin. Es podrà facilitar dita documentació una volta hagi entrat en vigor el Decret del cap de Govern de convocatòria de les eleccions.

El manual de procediments també es pot consultar al web www.eleccions.ad.

5.2 Composició de les candidatures

Les candidatures estaran compostes per una llista ordenada de tants candidats com consellers de comú s'elegeixin en la parròquia i dos suplents (art. 65 de l'LOQER).

Els candidats (persones elegibles) han de ser majors d'edat, han d'estar en ple ús dels drets civils i polítics i han d'estar inscrits a les llistes electorals, i no poden estar sotmesos a cap causa d'inelegibilitat (art. 15 de l'LOQER). Correspon als representants legals comprovar-ho (art. 23.1 de l'LOQER).

Un candidat no podrà ésser presentador de la seva pròpia candidatura (art. 21.3 de l'LOQER).

Són inelegibles amb caràcter general: els magistrats del Tribunal Constitucional, els membres del Consell Superior de la Justícia, els batlles i magistrats i els membres del Ministeri Fiscal i els vocals de la Junta Electoral (art. 17.1 de l'LOQER).

No poden figurar en una candidatura els consellers generals o els membres del Govern, en el cas de les eleccions comunals, ni els membres del comú, en el cas de les eleccions generals, si prèviament no han perdut aquesta condició mitjançant la seva renúncia irrevocable al càrrec, per escrit, davant de l'òrgan corresponent (art. 17.3 de l'LOQER).

Les candidatures a les eleccions generals i les comunals han de tenir una composició equilibrada de dones i homes, de manera que en el conjunt de la llista les persones candidates de cadascun dels sexes suposin com a mínim el 40%. Quan el nombre de llocs per cobrir sigui inferior a cinc, la proporció de dones i homes ha de procurar el màxim equilibri numèric possible (art. 16 de l'LOQER).

El criteri de la Junta Electoral en la seva recomanació 1/23 del 8-2-2023, en què es va demanar sobre si s'ha d'aplicar la regla anterior en el cas dels suplents, és que no forçosament hi ha d'haver una persona de diferent sexe de les suplents.

5.3 Representants legals

Els representants legals de les candidatures són els dos presentadors de les candidatures. Han de ser persones que coneixen bé la candidatura i són els interlocutors vàlids dels comuns i del Govern, i certificaran, per declaració jurada o promesa, que totes les firmes dels presentadors són verídiques, sota la seva responsabilitat. Les formes il·legibles hauran de reproduir-se, a sota de cada una, amb caràcter de lletra llegible (art. 23 de l'LOQER). Els representants legals de les candidatures han de donar un telèfon de contacte i estar localitzables durant tot el procés electoral.

El dia 20 de novembre, a les 16 h, tindrà lloc una sessió informativa destinada als representants legals i els administradors electorals de les candidatures, a la sala núm. 2 de la planta baixa de l'edifici administratiu del Govern.

5.4 Ortografia dels noms dels candidats

Els noms dels candidats han d'estar escrits correctament. És molt important que els representants legals de les candidatures comprovin que no hi ha cap error de tipus ortogràfic en els noms i els cognoms dels candidats i en verifiquin l'adequació amb el cens electoral.

Totes les firmes han d'anar acompanyades del nom i els cognoms i el número d'identificació personal que consta en el passaport de cada presentador escrits en caràcters clarament llegibles (art. 23.1 de l'LRER).

En cas de dubte preval el nom inscrit a les llistes electorals d'acord amb el número d'identificació personal que consta en el passaport.

5.5 Lloc i data de presentació de les candidatures

Cada candidatura ha de numerar totes les pàgines del document de presentació. Les pàgines separades, a més d'estar numerades, han de contenir la rúbrica dels presentadors.

La presentació de candidatures té lloc als comuns fins al 10 de novembre a les 12 hores. Els secretaris n'han d'acusar recepció amb el vistiplau del cònsol (art. 23.2 de l'LRER).

5.6 Verificació de les candidatures

Un cop han acusat recepció de les candidatures, els comuns en verifiquen el contingut (art. 23.2 de l'LRER).

Per tal que una candidatura sigui vàlida ha d'ésser presentada pel 0,5% del cens parroquial i, en qualsevol cas, per no menys de deu presentadors (art. 65 de l'LRER).

Per a la verificació i el recompte de les signatures, s'han d'eliminar totes les que estiguin repetides dins la mateixa circumscripció electoral (art. 21.2 de l'LRER).

5.7 Errors i esmena

Si en l'acte de verificació es constaten errors esmenables en la composició o presentació d'alguna de les candidatures, els comuns comuniquen de forma immediata aquesta circumstància als seus representants legals perquè els rectifiquin abans de les 17 hores del dia 10 de novembre (art. 24 de l'LRER).

Els comuns disposaran d'impresos facilitats pel Govern a aquest efecte.

6. Proclamació de les candidatures

Un cop verificades les candidatures, el comú n'efectua la proclamació i les publica, com a màxim, el dia hàbil següent al de l'acabament del termini de presentació (art. 24.2 de l'LRER).

Si algun candidat perdés el dret a presentar-se per sentència ferma comunicada al cap de Govern o als cònsols, o per defunció, dins el període comprès entre la validació de la candidatura i el dia anterior a les eleccions, serà reemplaçat en les votacions pel candidat següent en les llistes sense necessitat de modificació de les paperetes (art. 26 de l'LRER).

7. Logotip de la candidatura

Les candidatures han de lliurar a la Secretaria General del Govern (personalment o a l'adreça imatge.institucional@govern.ad), com a molt tard el darrer dia de la presentació de candidatures, el 10 de novembre, el logotip de la candidatura en dos formats:

El logotip de l'encapçalament de les paperetes, que ha de ser en blanc i negre o escala de grisos en format JPEG i amb una resolució de 300 DPI. Les seves mides no poden superar un rectangle de 83 mm d'amplada per 25 mm d'alçada.

El logotip de la candidatura per a la pàgina web de les eleccions, que pot ser a color i no pot superar els 250 píxels d'amplada.

En cas de dubte la persona de contacte del Govern és el Sr. Miquel Pagès, de la Unitat d'Imatge Institucional (tel. 875 700, extensió 1664, o a/e: imatge.institucional@govern.ad).

Si la candidatura no presenta cap logotip, l'espai de la papereta previst a aquest efecte quedarà buit (vegeu l'annex 1).

8. Fotografies dels caps de llista per al web de les eleccions

La web de les eleccions, www.eleccions.ad, inclourà una fotografia dels caps de llista de les candidatures.

A aquest efecte cal fer arribar, abans del dia 10 de novembre a les 15 h, a la Unitat d'Imatge Institucional (personalment o a l'adreça imatge.institucional@govern.ad) del Govern una fotografia de les característiques següents:

Amplada: 300 px
Resolució: 72 DPIs

Alçada: 300 px
Format: JPEG

9. Professions de fe

9.1 Disseny

La professió de fe és un full A3 (420x297 mm) imprès per les dos cares, que es doblegarà per la meitat en el sentit de l'amplada i que per tant tindrà, en format tancat, quatre planes A4 (297x210 mm). Serà imprès en blanc i negre o escala de grisos i s'haurà de lliurar en format PDF preparat per a impremta.

El PDF lliurat tindrà dos pàgines. La primera pàgina contindrà la contraportada i la portada, en aquest ordre, i la segona correspondrà a les planes interiors de la professió de fe.

9.2 Consideracions tècniques

Comproveu abans de lliurar les professions de fe que:

- . No hi ha colors més enllà del negre o escala de grisos.
- . No hi ha sobreimpressions (overprints).
- . Les imatges de la professió de fe estiguin com a mínim a 300 DPI.
- . Els elements a sang han de tenir 3 mil·límetres de marge.

9.3 Dubtes

En cas de dubtes relatiu al disseny de les professions de fe, podeu contactar amb el Sr. Miquel Pagès, tel. 875 700, extensió 1664, o imatge.institucional@govern.ad.

9.4 Ortografia

Les professions de fe s'han de lliurar al Govern corregides i a punt per ser publicades. El Govern no es fa responsable de les faltes i/o els errors que continguin en el moment del lliurament.

9.5 Versió àudio

En la pàgina web de les eleccions es penjarà una versió de la professió de fe perquè sigui accessible a través dels lectors de pantalla per a invidents i persones amb visió reduïda. Per aquest motiu es demanarà un document amb el text de la professió de fe sense imatges ni elements gràfics distribuït en pàgines A4 i format PDF (art. 5.b.iv del Decret 501/2023).

9.6 Terminis

Les professions de fe per imprimir i en versió àudio s'han de lliurar personalment al despatx d'Imatge Institucional (es pot demanar hora al tel. 875 700, extensió 1664) com més aviat millor, i en tot cas abans de les 12 hores del dia 21 de novembre en suport USB, amb la versió A3 per imprimir, en format PDF i llest per portar a impremta.

En cas que les professions de fe tinguin errors tècnics s'hauran de tornar a entregar correctament modificades com a màxim el dia 22 de novembre a les 12 hores.

Si la candidatura no disposa dels mitjans per elaborar la seva professió de fe, la Unitat d'Imatge Gràfica es pot fer càrrec de la composició seguint les indicacions facilitades per la candidatura. En aquest cas s'ha de lliurar, abans de les 12 hores del dia 15 de novembre, el text editable en suport informàtic (.doc o .rtf), juntament amb les fotografies en paper o en format digital a mida real a 300 DPI.

9.7 Tramesa

A tots els electors se'ls envia dins un sobre les professions de fe i un tríptic explicatiu del desenvolupament electoral. El Govern fa arribar aquests documents a cada comú l'1 de desembre, abans que comenci la campanya electoral (el dia 3 de desembre), que el reparteix al domicili dels electors.

Els electors amb dret de vot per correu reben la documentació a través d'una entitat de missatgeria amb servei internacional.

Les professions de fe també es poden consultar al web www.eleccions.ad.

10. Campanya electoral

10.1 Duració de la campanya

La campanya electoral s'inicia el dia 3 de desembre del 2023 a les 12 h i s'acaba el dia 15 de desembre del 2023 a les 24 h.

El Govern facilita a cada candidatura un joc de paperetes de la seva candidatura.

10.2 Espais a la ràdio i televisió públiques

A la ràdio pública cada candidatura disposarà de vuit espais de 45 segons cada una, per tota la campanya.

A la televisió pública cada candidatura disposarà de vuit espais d'1 minut i 30 segons cada una, per tota la campanya.

La propaganda electoral gratuïta que es difongui haurà de ser subtitulada, perquè sigui accessible per a les persones amb discapacitat auditiva. A aquest efecte ha de ser lliurada a Ràdio i Televisió d'Andorra pels partits i les candidatures en format subtitulat (art. 32.1 de l'LRER i art. 6 del Decret 501/2023).

Les candidatures han de procurar que la resta d'informació electoral s'ofereixi tan accessible com sigui possible (art. 5.b.iii del Reglament).

10.3 Emissió

Els dies d'emissió dels espais de ràdio i televisió pública de les candidatures legalment presentades se sortegen davant notari, el dia 16 de novembre a les 10 hores a l'edifici d'RTVA, SA, baixada del Molí, 24, d'Andorra la Vella.

Les emissions dels espais de ràdio i televisió tindran lloc entre el 3 i el 15 de desembre.

La direcció d'RTVA, SA comunicarà a totes les candidatures totes les decisions que s'adoptin relacionades amb els espais electorals a la ràdio i la televisió públiques.

10.4 Espais per a cartells electorals

Els cartells de propaganda electoral seran col·locats en els espais públics que els comuns reservin amb aquest ús exclusiu. Fora d'aquests espais, la via pública no podrà ser utilitzada per fixar cartells, banderoles, adhesius o objectes similars.

Els comuns fixen la relació dels espais reservats per a cartells de propaganda en general i han de designar un espai igual a cada candidatura vàlidament proclamada. L'assignació dels espais es fa per sorteig (art. 30 de l'LRER).

Cada candidatura ha de consultar els comuns sobre la grandària màxima, la ubicació i la modalitat de sorteig d'aquests espais.

10.5 Accés a la informació electoral institucional en condicions d'igualtat

A les persones amb discapacitat que ho sol·licitin abans del dia 24 de novembre se'ls trametrà la informació necessària, que podrà ser en braille, en lletra ampliada, en lectura fàcil o en suport sonor o electrònic, d'una banda, o en llengua de signes, d'altra banda (art. 31.2 de l'LRER i art. 5.a del Decret 501/2023).

El Govern comunicarà als diferents col·legis electorals concernits la informació referent a les persones amb discapacitat visual que hagin sol·licitat els materials per accedir al codi QR (art. 5.a.iii del Decret 501/2023).

11. Junta Electoral

La Junta Electoral vetlla pel bon funcionament del procés electoral en general, en tots els referèndums i eleccions del país, ja siguin generals o comunals, i garanteix l'objectivitat del procés i la igualtat d'oportunitats de totes les candidatures o alternatives (art. 28 de l'LRER).

Estan legitimats per formular consultes, queixes o recursos a la Junta Electoral els poders públics, les candidatures o els seus candidats o apoderats, els administradors electorals, els titulars o directors dels mitjans de comunicació i els electors que en cada cas posseeixin un interès legitimador suficient, que serà apreciat amb caràcter prioritari per la mateixa Junta.

La Junta Electoral adoptarà els seus acords, per majoria, en forma de recomanació, resolució o disposició de caràcter general, els quals es publicaran al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra. Els acords seran motivats en la mesura necessària.

Les resolucions i disposicions seran de compliment obligatori per a tots els poders públics i ciutadans i esdevindran immediatament executives. La Junta podrà adoptar totes les mesures provisionals que siguin necessàries en cas d'urgència.

12. Comptes electorals

12.1 En relació amb el compte bancari i l'administrador

Hi ha d'haver un administrador electoral per a cada candidatura, responsable dels seus ingressos i despeses i de la seva comptabilitat. El seu nom ha de ser comunicat a la Junta Electoral (art. 40.1 de l'LOPPFE). Podrà ser designada administradora electoral qualsevol persona major d'edat, de nacionalitat andorrana i en ple ús dels seus drets civils i polítics. Els candidats no poden ser administradors electorals (art. 40.3 i 40.4 de l'LOPPFE).

La comptabilitat s'ajusta en cada cas als principis generals i a la normativa aplicable (art. 40.5 de l'LOPPFE).

Quan un mateix partit o una mateixa coalició presenten candidatures en més d'una parròquia, res no impedeix a les diferents candidatures federar despeses i tenir el mateix administrador. En aquest cas, també cal comunicar-ho a la Junta Electoral (art. 40.2 de l'LOPPFE).

L'administrador d'un partit polític pot ser designat administrador electoral (art. 33.2 de l'LOPPFE).

Els administradors electorals de les candidatures que hagin estat designats prèviament en temps i forma deguts, han de comunicar a la Junta Electoral els comptes específics oberts per a la recaptació de fons a qualsevol entitat bancària amb seu a Andorra. Aquesta comunicació es fa dins les vint-i-quatre hores següents a l'obertura dels comptes (art. 41 de l'LOPPFE).

Tots els fons destinats a sufragar les despeses electorals, qualsevol que sigui la seva procedència, han d'ingressar-se als comptes electorals i totes les despeses han de pagar-se amb càrrec als mateixos comptes (art. 42.1 de l'LOPPFE).

Els administradors electorals són responsables solidaris de les quantitats ingressades i de la seva aplicació als fins assenyalats (art. 42.2 de l'LOPPFE).

Un cop ha acabat la campanya electoral, sols es pot disposar dels saldos d'aquests comptes per pagar, en els cinquanta dies naturals següents al dia de la votació, les despeses electorals concretes prèviament (art. 42.3 de l'LOPPFE).

12.2 En relació amb els ingressos

Les fonts de finançament de les candidatures seran les que estableix la secció segona de l'LOPPFE, en especial:

Donacions a campanyes electorals (art. 43 de l'LOPPFE):

1. Les candidatures electorals poden rebre donacions nominatives, en diner o en espècie, procedents únicament de persones físiques, dins els límits i d'acord amb els requisits i les condicions establerts en la Llei.

Per excepció a aquesta disposició, els partits polítics poden fer aportacions a les candidatures, dins els límits i d'acord amb els requisits i les condicions establerts a l'apartat 3 d'aquest article.

2. Les persones físiques nacionals o residents podran fer donacions a les candidatures electorals per un valor màxim de 6.000 euros per candidatura.

3. No poden efectuar donacions a les candidatures electorals, ni directament ni indirectament:

- a. Les persones jurídiques, els ens sense personalitat jurídica i les altres entitats, i en concret les fundacions, les associacions i els grups parlamentaris.

Malgrat això, els partits polítics poden fer aportacions a les candidatures per cobrir el dèficit dels comptes electorals, sempre que aquestes aportacions no superin els límits de despesa màxima electoral que fixa el capítol cinquè. Aquestes aportacions s'han de fer als comptes específics previstos a l'article 41, i han de constar obligatòriament a les comptabilitats dels partits polítics i de les candidatures concernits.

- b. Les persones físiques que, mitjançant contracte vigent, prestin serveis o realitzin subministraments o obres per a alguna de les administracions públiques.
- c. Les entitats públiques, parapúbliques i de dret públic i les societats públiques, i en general les participades amb capital públic, ni les seves fundacions.

4. No podran contractar serveis o subministraments amb les administracions públiques les persones físiques que hagin fet donacions a una campanya electoral durant el període d'un any anterior.

5. Les candidatures electorals no acceptaran donacions anònimes.

6. Les donacions dineràries amb motiu d'una campanya electoral s'ingressaran als comptes esmentats als articles anteriors, fent constar el nom i la identificació fiscal del donant, el seu domicili, la quantia donada i la data de la donació. L'entitat financera on es realitzi la imposició estarà obligada a estendre al donant un document acreditatiu en què constin les dades anteriors.

7. Quan es tracti de donacions en espècie, l'efectivitat de les donacions percebudes s'acredita mitjançant un certificat expedit per l'administrador electoral en el qual

s'ha de fer constar, a més de la identificació del donant, el document públic o el document autèntic que acrediti l'entrega del bé donat, i en què es faci menció expressa del caràcter irrevocable de la donació. Les donacions en espècie són valorades d'acord amb la normativa vigent de comptabilitat dels empresaris.

8. Totes les donacions són irrevocables.

9. Les candidatures no podran acceptar, ni directament ni indirecta, donacions que excedeixin els límits o incompleixin les condicions establertes en la Llei.

10. S'entén per donació a una campanya electoral, als efectes de la Llei, qualsevol aportació en béns o serveis amb valor econòmic que es faci sense cap contraprestació a una candidatura electoral, incloses les aportacions personals dels candidats i dels membres i simpatitzants del partit o coalició que presenti candidatura. Queda exceptuat el treball voluntari que dediquin a una campanya electoral els candidats i els membres i simpatitzants del partit o coalició que presenti candidatura.

11. Les candidatures electorals no podran acceptar donacions provinents de governs, partits polítics, entitats públiques o persones físiques o jurídiques estrangers.

12. Les candidatures electorals han de comunicar al Tribunal de Comptes totes les donacions rebudes, amb la informació que preveuen els apartats 6 i 7 d'aquest article, en el termini màxim de vuit dies hàbils a partir del dia de la donació.

El Tribunal de Comptes ha de publicar les donacions i la informació que preveuen els apartats 6 i 7 d'aquest article al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, en el termini màxim d'un mes a comptar de la finalització de la campanya electoral.

13. Si un crèdit o un préstec concedit a una candidatura és assumit per una altra persona, en virtut d'un aval o una altra figura jurídica anàloga, aquest fet es considera a tots els efectes com una donació si la persona esmentada no exerceix en un termini raonable les accions oportunes per rescabalar-se.

12.3 Crèdits (art. 46 de l'LQPPFE)

1. Les candidatures només poden portar a terme operacions de crèdit i obtenir serveis financers amb entitats financeres.

2. La condonació d'interessos o de capital, i l'establiment de condicions favorables diferents de les ordinàries de mercat o dels usos habituals del tràfic mercantil, es consideren donacions i han de seguir el règim previst a l'article 43, "Donacions a campanyes electorals".

3. La documentació sobre les operacions de crèdit i les operacions que s'estableixen a l'apartat anterior han de ser aportades al Tribunal de Comptes, que pot també reclamar-les a les entitats financeres.

12.4 En relació amb les despeses

Es consideren despeses electorals les que efectuïn les candidatures des del dia de la convocatòria fins al de la proclamació d'electes pels conceptes següents (art. 48.1 de l'LQPPFE):

- a. Propaganda i publicitat directament o indirectament dirigida a promoure el vot a les candidatures, qualsevol que sigui la forma i el mitjà que s'utilitzi.
- b. Lloguer de locals per a la celebració d'actes de campanya electoral.
- c. Remuneracions o gratificacions al personal no permanent que presti els seus serveis a les candidatures.
- d. Mitjans de transport i despeses de desplaçament dels candidats, dels dirigents dels partits o coalicions i del personal al servei de la candidatura.
- e. Telecomunicacions i correspondència.
- f. Interessos dels crèdits rebuts per a la campanya electoral, produïts fins a la data de percepció de la subvenció pública corresponent.
- g. Tots els que siguin necessaris per a l'organització i el funcionament de les oficines i serveis precisos per a les eleccions.

Les candidatures electorals poden fer despeses electorals per una quantia màxima de 200.000 euros en el cas de les eleccions al Consell General en la llista nacional, i de 30.000 euros en el cas de les eleccions al Consell General en les llistes parroquials o en el cas de les eleccions comunals, més 0,30 euros per cada persona inscrita en el cens electoral de la circumscripció corresponent. Les infraccions d'aquests límits màxims per part de les candidatures se sancionen segons el que preveu l'apartat 3 de l'article 38 (art. 48.2 de l'LQPPFE).

12.5 Les factures

Les factures hauran de donar compliment al Decret del 8-5-2019 pel qual es modifica el Reglament que regula les obligacions de facturació i en particular hauran de ser originals i anar adreçades a nom de la candidatura.

Han de tenir prou detall per relacionar-les amb la campanya electoral (tipus de prestació i data, referència a la campanya).

12.6 Presentació de la comptabilitat electoral

Entre els seixanta i els vuitanta dies naturals següents al dia de la votació, totes les candidatures han de presentar davant el Tribunal de Comptes una comptabilitat detallada i documentada dels seus ingressos i despeses electorals respectius (art. 50.1 de l'LQPPFE), seguint els criteris establerts en l'Acord del 23-3-2015 del Ple del Tribunal de Comptes pel qual s'aproven els criteris i indicacions sobre la comptabilitat dels partits polítics, publicat al BOPA 26/2015, de l'1 d'abril del 2015.

La presentació la fan els administradors electorals (art. 50.2 de l'LOPPFE).

Entre els seixanta i els vuitanta dies naturals següents al dia de la votació, les entitats financeres que haguessin concedit crèdits a les candidatures n'enviaran notícia detallada al Tribunal de Comptes, dins del termini esmentat en el paràgraf primer d'aquest article (art. 50.3 de l'LOPPFE).

En el mateix termini anterior, les persones físiques i jurídiques que haguessin facturat a les candidatures serveis relatius a despeses electorals superiors als 10.000 euros remetran al mateix Tribunal una relació succinta d'aquestes actuacions (art. 50.3 de l'LOPPFE).

12.7 Infraccions i sancions

Si el Tribunal de Comptes adverteix infraccions de les obligacions de les candidatures i, si és el cas, dels partits polítics en matèria de finançament, iniciarà el procediment que estableix l'article 39 (art. 50.4 LOPPFE).

Són aplicables a les candidatures electorals les infraccions i les sancions previstes als articles 37 i 38, en la mesura que afectin obligacions que els imposi la Llei.

Les infraccions previstes a l'apartat f de l'article 37 s'estenen també a les altres infraccions de les obligacions de les candidatures que preveu aquesta Llei qualificada, i seran sancionades d'acord amb l'apartat 3 de l'article 38.

Si adverteix a més indicis de conductes constitutives de delictes, ho comunicarà al Ministeri Fiscal.

Amb independència de les responsabilitats civils i penals que corresponguin, se sancionen com a infraccions en matèria de finançament dels partits polítics les conductes següents (art. 37.1 de l'LOPPFE):

- a. Rebre donacions privades per sobre de les quanties màximes o amb vulneració de les condicions establertes per aquesta Llei.
- b. Que els partits polítics efectuïn aportacions a les candidatures electorals per sobre dels límits de despesa màxima electoral, amb contravenció de les disposicions de l'article 43, apartat 3, lletra a.
- c. Infringir les obligacions comptables que deriven d'aquesta Llei, de manera que s'impedeixi o es dificulti greument el coneixement de la situació financera i patrimonial dels partits polítics.
- d. No remetre els comptes al Tribunal de Comptes dins el termini i en les condicions establertes per aquesta Llei.
- e. No atendre els requeriments del Tribunal de Comptes o obstaculitzar de qualsevol manera la seva fiscalització.
- f. Les altres vulneracions de les obligacions que estableix el capítol quart de la Llei.

Les infraccions previstes a les lletres a i b de l'apartat 1 de l'article 37 seran sancionades amb una multa d'entre el doble i el triple de la quantia de la donació irregular. Les infraccions previstes a les lletres c, d i e de l'apartat 1 de l'article 37 seran sancionades amb multa de 3.000 euros fins a 100.000 euros. El Tribunal de Comptes, a més, podrà ordenar que no es lliuri la subvenció general següent fins que no s'hagi complert l'obligació desatesa. Les infraccions previstes a la lletra f de l'apartat 1 de l'article 37 seran sancionades amb una multa de 1.000 euros fins a 50.000 euros (art. 38 de l'LQPPFE).

13. Sobres i paperetes

Totes les paperetes han de ser de la mateixa forma, mida, color i gramatge de paper en tots els col·legis electorals, d'acord amb les característiques fixades pel Govern.

Tots els sobres seran iguals per a tot el Principat, opacs, marcats amb segells o altres senyals que facin impossible o molt difícil substituir-los (art. 41 de l'LRRER).

El vot accessible per a les persones amb discapacitat visual consisteix en la utilització dels sobres i les paperetes electorals unificats per a tots els electors. En les eleccions comunals les paperetes han de tenir l'extrem inferior dret escantellat per facilitar la identificació del lloc on se situarà el codi QR que permet l'accés al seu contingut en àudio.

En cas que no es disposi d'aparells per accedir al contingut sonor del codi QR, es poden sol·licitar dins els cinc dies hàbils següents al dia de la publicació de la data fixada per a les eleccions mitjançant el formulari oficial (10 de novembre). Un cop concedits, cal comunicar-ho al col·legi electoral i la Batllia, i el Govern facilitarà els aparells esmentats (art. 9 del Decret 501/2023).

14. Modalitat de vot

El vot s'efectua personalment o per delegació al col·legi electoral assignat a l'elector, o per dipòsit judicial a la Batllia. El vot per dipòsit judicial a la Batllia es pot emetre presencialment o per correu (art. 33 de l'LQER).

14.1 Vot per dipòsit judicial

a) Votació presencial per dipòsit judicial a la Batllia

La votació per dipòsit judicial és vàlida si s'ha lliurat amb el sobre i les paperetes oficials davant del batlle entre el 4 de desembre, primer dia hàbil de la campanya electoral, i les 13 hores del dia 16 de desembre, dia anterior a la celebració de les eleccions (art. 34 de l'LQER). L'horari de votació és de dilluns a divendres de 9 a 19 h, i el dissabte de 9 a 13 hores.

El dia 29 de novembre, el Govern portarà paperetes a tots els comuns i sobres i paperetes a la Batllia (art. 34.3 de l'LQER).

El Govern facilita un joc de paperetes de cada candidatura al comú, més un joc de sobres.

b) Vot per dipòsit judicial en el domicili o lloc on sigui assistit l'elector

Els electors amb una discapacitat degudament acreditada, mitjançant la corresponent resolució del Govern, i els electors amb una malaltia greu, acreditada mitjançant un certificat mèdic oficial que atesti suficientment les causes i conseqüències de la malaltia, i sempre que, en ambdós casos, justifiquin que es troben en la impossibilitat d'exercir el dret de vot pels mitjans habilitats legalment, poden sol·licitar a la Batllia aquesta modalitat de vot.

c) Vot per correu

Els electors que es trobin desplaçats a l'estranger, ja sigui perquè hi tinguin fixada la residència o perquè s'hi trobin desplaçats per qualsevol causa, poden sol·licitar el dret de vot per correu al comú corresponent, abans de les 12 hores del 24 de novembre (art. 35.1 de l'LRER i Decret 57/2023).

El Govern assegura la tramesa i el retorn de tot el material electoral als electors a través d'una empresa de missatgeria amb servei internacional.

Per tal de garantir la recepció a la Batllia, l'elector ha de lliurar el seu vot a l'entitat de missatgeria com a molt tard el dia 12 de desembre.

d) Delegació de vot

Els electors que presentin una discapacitat, degudament acreditada amb una atestació oficial, i els electors que presentin una malaltia greu, acreditada mitjançant un certificat mèdic, i que es trobin en la impossibilitat o als quals sigui difícils d'exercir el seu dret de vot, poden delegar el seu dret de vot a un tercer. Per fer ús d'aquesta modalitat de vot els interessats hauran de formalitzar la delegació de vot mitjançant escriptura pública autoritzada per un notari andorrà.

La persona delegada ha de ser designada lliurement per l'elector i només pot ostentar una delegació de vot (art. 36 de l'LRER i art. 11 del Decret 57/2023).

15. Meses electorals

15.1 Composició (art. 40 de l'LRER)

Les meses es componen com a mínim de dos membres del comú i els interventors.

Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals.

Les meses són presidides pels membres del comú per ordre protocol·lari.

Cadascun dels grups d'electors que hagin presentat una candidatura pot designar un interventor titular i un interventor suplent per mesa electoral. La designació ha de ser comunicada als comuns pels representants legals com a màxim el dia hàbil anterior a la jornada electoral.

Només poden ésser designats interventors les persones que tenen el dret de sufragi, el qual correspon a tots els andorrans, majors d'edat, amb ple ús dels seus drets civils i polítics.

Els administradors electorals poden ser interventors.

Els interventors poden actuar en una parròquia diferent a la qual estan censats.

Les persones que presideixen les meses electorals, quan ho considerin necessari, han d'establir prioritats en l'accés a les meses electorals per a la votació a les persones amb discapacitat o que es trobin en situació de malaltia greu (art. 7.4 del Decret 501/2023).

16. Desenvolupament de la jornada i introducció dels vots per dipòsit judicial

El comú ha de facilitar les paperetes suficients a cada interventor de les candidatures perquè es puguin dipositar a les cabines.

Abans d'obrir el col·legi, el president de la mesa ha de segellar les urnes amb els precintes que s'hauran facilitat prèviament.

L'article 34.4 de la Llei electoral estableix que "els batlles han de fer arribar els vots que els hagin estat lliurats a les corresponents meses electorals. Aquests vots son introduïts a l'urna a en iniciar-se la jornada electoral, verificant-se el nom i els cognoms de l'elector als efectes de l'article 44".

A aquest efecte, els col·legis disposen d'una urna oficial més per mesa per dipositar-hi el vot judicial.

Si les urnes que contenen el vot per dipòsit judicial no són utilitzades durant la jornada electoral, els presidents de les meses tindran cura que, en el moment d'obrir les urnes per practicar l'escrutini, els vots emesos pel procediment de vot judicial es barregin amb els restants sufragis emesos durant la jornada electoral per mantenir-ne l'anonimat.

Al local on tindran lloc les votacions hi haurà una o més cabines aïlladores, degudament il·luminades i accessibles. Els col·legis electorals disposaran de material per a l'accés als QR que facilita el Govern (art. 43 de l'LQER i articles 9.1 i 2 del Decret 501/2023).

El Govern i els comuns faciliten el desplaçament de les persones amb discapacitat amb greus problemes de mobilitat mitjançant un dispositiu específic de transport adaptat o l'assistència. Aquest servei es pot sol·licitar fins al dia 1 de desembre, mitjançant sol·licitud adreçada al Govern en cas de les eleccions generals i als respectius comuns en les eleccions comunals (art. 44.3 de l'LQER i art. 12 del Decret 501/2023).

Quan sigui necessari, les persones amb discapacitat poden sol·licitar a la Junta Electoral, fins al dia 1 de desembre, que es permeti a una persona de la seva elecció prestar-los assistència per votar. Quan l'assistència per votar a una persona amb discapacitat la prestin els titulars dels càrrecs de les institucions de protecció o de suport, no és necessària l'autorització de la Junta Electoral (art. 44.4 de l'LRER i art. 10 del Decret 501/2023).

En els espais electorals pot haver-hi una persona voluntària, degudament acreditada pel Govern o el comú i identificable, per acompanyar i ajudar en el recorregut dins l'esmentat espai els electors amb discapacitat, en situació de dependència o amb malaltia greu, als quals, per exemple pot acompanyar a la mesa electoral en cas de prioritat o orientar per desenvolupar-se dins el recinte electoral. Tanmateix, aquesta persona voluntària ha de mantenir una actitud neutral i no pot intervenir en cap moment en els actes propis del procés electoral, com per exemple estar amb l'elector dins de la cabina aïlladora, facilitar-li paperetes o sobres o introduir el vot a l'urna.

Els comuns podran fer una petició a l'Àrea de Promoció de la Joventut del Ministeri de Cultura, Joventut i Esports per a la recerca de voluntaris, en cas de necessitat. Així mateix podran demanar a l'esmentada Àrea el braçalel distintiu de voluntariat per a la seva identificació.

17. Escrutini

17.1 Vots vàlids (art. 46.1 i 46.3 de l'LRER)

Es consideren vots vàlids els que resulten dels vots emesos, després d'haver-ne deduït els vots en blanc i els vots nuls.

També són vots vàlids els emesos mitjançant:

- a. Dos o més paperetes idèntiques incloses dins un mateix sobre. En aquest cas es considera un sol vot vàlid.
- b. Paperetes tacades si a criteri de la mesa electoral la taca no ha estat feta amb voluntat d'identificar la papereta.
- c. Una papereta que es trenca en el moment d'obrir el sobre per fer l'escrutini. En aquest cas es considera que la papereta és íntegra.

17.3 Vots nuls (art. 46.2 de l'LOQER)

Es consideren vots nuls i no tenen cap efecte els expressats mitjançant:

- a. Paperetes esmenades, incompletes o amb més o menys noms que els dels càrrecs que s'han proveir, paperetes que d'alguna forma indiquin alteracions o preferències en l'ordre de les llistes i, en general, totes les que contravinquin el sentit de la votació.
- b. Dos o més paperetes incloses dins un mateix sobre que no siguin idèntiques.
- c. Paperetes amb algun escrit afegit.
- d. Paperetes tacades si a criteri de la mesa electoral la taca s'ha fet amb voluntat d'identificar la papereta.
- e. Paperetes diferents de les facilitades pel Govern.
- f. Paperetes incloses dins un sobre juntament amb qualsevol altre element.
- g. Paperetes que no es corresponguin amb el sobre de cada circumscripció.
- h. Paperetes introduïdes a l'urna sense sobre.
- i. Sobres introduïts a l'urna sense cap papereta.

No es poden declarar nuls els vots per altres motius que no siguin els prescrits per l'LOQER.

Els vots en blanc s'han de fer constar en les actes de forma diferenciada dels vots nuls.

Els vots vàlids i els vots nuls que siguin impugnats per algun membre de la mesa o algun interventor s'han d'adjuntar a la documentació, i se n'ha de fer constar el nombre.

18. Resultats parcials

Cada comú transmet al cap de Govern els resultats parcials de l'escrutini al Centre de Resultats entrant les dades a través d'un programa informàtic desenvolupat pel Departament de Transformació Digital que permet l'actualització automàtica de la participació o la visualització dels resultats que vagin arribant al Centre de Resultats en pantalles dinàmiques.

Està previst donar els resultats, simultàniament a les set parròquies, al Centre de Resultats, ubicat a l'edifici administratiu del Govern, a la televisió i a Internet. Les informacions que mostraran els resultats gràfics seran de dos tipus: participació i escrutini.

18.1 Participació

A les 9 h del matí, coincidint amb l'inici de la jornada electoral, la Batllia donarà el nombre oficial de dipòsits judicials.

Cada comú, un cop acabi la introducció dels vots judicials, facilitarà aquesta informació al Govern perquè, un cop rebudes totes les xifres, pugui donar les dades de participació efectiva mitjançant aquesta modalitat de vot.

Durant tota la jornada es publicarà de forma automàtica la participació.

19. Càlcul de resultats

Per determinar els consellers de comú s'utilitza el sistema proporcional denominat de "resta més elevada", i es procedeix de la manera següent:

- a. Correspon directament a la candidatura més votada de cada parròquia la meitat del nombre total de consellers que integren el consell de comú, sigui quina sigui la diferència en vots amb la resta de candidatures (art. 66.1 de l'LOPER).
- b. En cas d'empat com a llista més votada entre dos o més candidatures, correspon a cadascuna una part igual de la meitat del nombre total de consellers. Si no és possible una distribució exacta, l'escó o escons sobrants són acumulats al nombre de consellers que s'han de repartir proporcionalment (art. 66.2 de l'LOPER).
- c. Per tal de calcular el nombre de consellers restant que correspon a cada candidatura, cal conèixer el quocient electoral. El quocient electoral es determina dividint el nombre total de vots vàlids per la meitat del nombre de consellers parroquials.
- d. El quocient electoral és el número enter i , per tant, en els càlculs posteriors únicament s'utilitza la part entera del resultat de la divisió sense tenir en compte els decimals.
- e. A cada candidatura li corresponen tants escons com resulti de dividir el seu nombre de vots pel quocient electoral. Efectuada aquesta operació, si no s'han cobert el total de consellers, els escons restants s'adjudiquen a la candidatura o les candidatures que ja tinguin representació i que tinguin la resta o restes més elevades, en funció del nombre de vacants que hi hagi.
- f. Si es produeix un empat en l'adjudicació de restes, es resol a favor de la candidatura amb més nombre de vots absoluts. Si també en nombre de vots absoluts es produeix un empat, es resol per sorteig.

Exemple 1

Parròquia amb 12 consellers - Vots vàlids: 3.248

QUOCIENT ELECTORAL = $3.248:6 = 541,3 - 541$

CANDIDATURA A = vots $1.319:541 = 2$ escons + 237 resta = 1 escó + 6 escons = 9 escons

CANDIDATURA B = vots $980:541 = 1$ escó + 439 resta = 2 escons

CANDIDATURA C = vots $625:541 = 1$ escó + 84 resta = 1 escó

CANDIDATURA D = vots $324:541 = 0$ escons

Exemple 2

Parròquia amb 10 consellers - Vots vàlids: 784

QUOCIENT ELECTORAL = $784:5 = 156,8 - 156$

CANDIDATURA A = vots $435:156 = 2$ escons + 123 resta = 1 escons + 5 escons = 8 escons

CANDIDATURA B = vots $127:156 = 0$ escons

CANDIDATURA C = vots $222:156 = 1$ escó + 66 resta = 2 escons

Exemple 3

Parròquia amb 12 consellers - Vots vàlids: 2.935

QUOCIENT ELECTORAL = $2.935:6 = 489,1 - 489$

CANDIDATURA A = vots $1.312:489 = 6$ escons

CANDIDATURA B = vots $1.312:489 = 6$ escons

CANDIDATURA C = vots $311:489 = 0$ escons

Exemple 4

Parròquia amb 14 consellers - Vots vàlids: 485

QUOCIENT ELECTORAL = $485:7 = 69,2 - 69$

CANDIDATURA A = vots $75:69 = 1$ escó

CANDIDATURA B = vots $205:69 = 6$ escons ¹

CANDIDATURA C = vots $205:69 = 6$ escons

1. En aquest cas es produeix un empat entre l'adjudicació de les restes i també entre el nombre de vots; així doncs, l'escó restant s'hauria d'adjudicar per sorteig.

20. Certificació de resultats

Un cop finalitzat el recompte de vots, el mateix dia de la votació, les meses electorals fan una certificació dels resultats de les candidatures del seu col·legi electoral, que s'inclou a l'acta del col·legi als efectes dels articles 49 i 57 de l'LRER. Les dades contingudes en els certificats de cada mesa es recullen en l'acta, que és única, del col·legi electoral.

En l'acta s'ha de fer constar el nombre d'electors amb dret a votar, el nombre de votants i el nombre de vots nuls, en blanc i els obtinguts per cada candidatura. També s'ha de fer constar si el nombre de vots emesos no coincideix amb el de votants o qualsevol altra incidència digna de menció, a judici de la majoria dels membres de la mesa (art. 49 de l'LRER).

Els vots vàlids i els vots nuls que siguin impugnats per algun membre de la mesa o algun interventor s'han d'adjuntar a la documentació, i se n'ha de fer constar el nombre (art. 46.6 de l'LRER).

El mateix dia de la votació, les meses electorals han d'establir una certificació dels resultats en el seu respectiu col·legi electoral i trametre-la, de forma immediata, al Govern. Aquest darrer ha de verificar les certificacions i aixecar l'acta de resultats, i el cap de Govern proclamarà el nom dels candidats que han resultat elegits (art. 67 de l'LRER).

Annex 1

Paperetes

**ELECCIONS
COMUNALS**
17 de desembre 2023

Nom parròquia

VOTO

LOGO DEL PARTIT

NOM DEL PARTIT

Candidats

Candidat_1
Candidat_2
Candidat_3
Candidat_4
Candidat_5
Candidat_6
Candidat_7
Candidat_8
Candidat_9
Candidat_10

Suplents

Suplent_1
Suplent_2

Paperetes de Canillo i Ordino

**ELECCIONS
COMUNALS**
17 de desembre 2023

Nom parròquia

VOTO

LOGO DEL PARTIT

NOM DEL PARTIT

Candidats

Candidat_1
Candidat_2
Candidat_3
Candidat_4
Candidat_5
Candidat_6
Candidat_7
Candidat_8
Candidat_9
Candidat_10
Candidat_11
Candidat_12

Suplents

Suplent_1
Suplent_2

Paperetes de la resta de parròquies

ELECCIONS COMUNALS

17 de desembre 2023